

ben

Opstanding
Ik

Brood
en
geeft
voor
Wijnstok
ware
het
Weg
Leven
wereld
goede
Deur
dat
Licht
Herder
schapen

Wie is Jezus?

Meditaties in de Stille Week 2015

Wie is Jezus?

Een vraag die ons al 2000 jaar bezighoudt.

De evangelieschrijver Johannes neemt ons deze week mee op zijn zoektocht naar een antwoord op deze vraag.

In zeven verschillende uitspraken van Jezus laat hij ons zien Wie Jezus is.

Jezus is:

- * de Weg, de Waarheid en het Leven*
- * het Licht voor de wereld*
- * de goede Herder*
- * het Brood dat Leven geeft*
- * de ware Wijnstok*
- * de Deur voor de schapen*
- * de Opstanding en het Leven.*

Voor de Joden zijn Jezus' uitspraken heel duidelijk.

Met de uitspraak 'Ik ben ...' identificeert Jezus Zich met de Naam waarmee God Zich in het Oude Testament bekendgemaakt heeft aan Mozes (Exodus 3 vers 14): Hij is God!

De Joden bevestigen dit door hun reactie: ze willen Jezus stenigen. Dit is de straf voor iemand die de Naam van God lastert.

We volgen rabbi Jezus en zijn leerlingen de laatste dagen in Jeruzalem. We lezen daarbij uit het evangelie naar de beschrijving van Johannes hoofdstuk 13 tot 20.

ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden
www.stilleweek.nl

Maandag

Ik ben ... de Weg, de Waarheid en het Leven

Schriftlezing: Johannes 13:36-14:7

Verwarrend. Ja, verwarrend is het allemaal.

Johannes begrijpt er niets helemaal meer van. En ook Petrus, Tomas en Filippus vragen zich af: *'Wat is rabbi Jezus allemaal van plan? Wat gebeurt er allemaal met de Meester nu het Paasfeest zo dicht bij is?'*

Ze hebben zojuist met elkaar gegeten en gedronken.

Jezus en zijn leerlingen – samen aan tafel.

Maar voordat de maaltijd begint ... wat doet de Meester?

Voor het oog van zijn leerlingen trekt Jezus zijn bovenkleed uit. Hij slaat een doek linnen doek om en ... begint de voeten van zijn leerlingen te wassen. Op zich geen vreemde gewoonte in die tijd. Maar het verwarrende is dat de Mééster ... door de knieën gaat voor zijn leerlingen! Een omgekeerde wereld, dat is het.

"Begrijpen jullie wat Ik heb gedaan? Ik heb jullie een voorbeeld gegeven; wat Ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen."
'Wees de minste voor elkaar, heb elkaar lief zoals Ik jullie heb liefgehad. Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn.'

Maar het wordt nog verwarrender. Rabbi Jezus wordt ineens diep bedroefd. De tranen stromen over zijn wangen. En met een stukje brood dat Hij van tafel pakt en in de schotel met kruiden doopt ... wijst Hij één van zijn leerlingen als de verrader aan: *"Doe maar wat je van plan bent."* Judas, de zoon van Simon uit Kariot weet niet hoe snel hij - in het duister van de nacht - moet verdwijnen.

En nog steeds begrijpen de andere leerlingen niet wat er allemaal aan de hand is. Daarom neemt rabbi Jezus opnieuw het woord: *"Kinderen, Ik blijf nog maar een korte tijd bij jullie. Jullie zullen Me zoeken ... maar waar Ik heen ga, daar kunnen jullie niet komen."*

Natuurlijk neemt Petrus aanstoot aan die woorden: *"Waar gaat U naartoe, Heer?" "Waarom kan ik U niet volgen?"*

"Ik ga ergens naartoe waar jij nog niet kunt komen, later zul je Mij volgen" ... antwoordt Jezus.

'Ik ga terug naar mijn Vader. Terug naar het huis van mijn Vader. En daar zal Ik een plaats voor jullie maken. Als Ik daarmee klaar ben, kom Ik terug. Dan zal Ik jullie meenemen en dan zullen jullie zijn waar Ik ben.' "Jullie kennen de weg naar waar Ik heen ga." ... *"Ik ben de weg, de waarheid en het leven!"*

De weg. De waarheid. Het leven.

Wat bedoelt rabbi Jezus eigenlijk met die woorden?

Vragen naar 'de Weg' hoort bij het geloof van Israël. Het jongste kind vraagt aan tafel bij het Paasfeest: *'Wat is hier de betekenis van?'* En in de bespreking na de dienst in de synagoge wordt de vraag gesteld: *'Welke Weg wijst ons Gods Woord?'*

Met veel geduld gaat rabbi Jezus in op de vraag naar zijn Weg. Hij probeert zijn leerlingen duidelijk te maken dat de tijd van afscheid nemen is gekomen. Zijn werk op aarde nadert het einde. Jezus heeft de opdracht om de mensen van zijn tijd de weg terug naar God de Vader te wijzen ... volbracht! Hij Zélf is die Weg. Hij is de enige, de exclusieve toegang tot God. Buiten de Zoon Jezus om ... is God de Vader door geen mens te bereiken: *"Ik ben ... de Weg."* Door de zonde was die weg naar God geblokkeerd. Maar door Jezus' lijden en zijn sterven aan het kruis wordt de weg naar God de Vader weer toegankelijk. Alle hindernissen, alle blokkades worden op Goede Vrijdag weggenomen als Jezus zijn leven geeft op Golgota. Het voorhangsel, het gordijn in de tempel dat van boven naar beneden scheurt is hiervan het goddelijk bewijs.

"Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven."

'Ik ben de ware weg naar het Leven.' Zo zou je die drie 'Ik ben-woorden' van Jezus ook in één uitspraak kunnen samenvatten. *'Geloof het toch Tomas: alle andere wegen lopen dood. Alleen Ik breng je bij God de Vader en naar een leven met Hem.'*

Zo maakt rabbi Jezus zijn leerlingen duidelijk dat het afscheid gaat komen. Zijn kruis is als de rode loper die zich ontrolt in de richting van het Huis van zijn Vader.

Jezus is de Weg ..., zijn Vader de eindbestemming.

Wie Jezus navolgt zal zeker bij Hem ... Thuiskomen!

Dinsdag

Ik ben ... het Licht voor de wereld

Schriftlezing: Johannes 17:1-8

Woedend zijn ze. Woest. De Farizeeën en de andere geestelijke leiders van het volk van Israël. Al maanden volgen hun spionnen die rabbi Jezus uit Nazaret met zijn leerlingen.

Vandaag is er weer een incident. In de tempel. Hún tempel. En dat tijdens het feest van Loofhutten.

Op de eerste avond van het feest van Loofhutten steken de priesters grote kandelaars en schalen met olie aan in de tempel. Het vuur hiervan zet het enorme complex van hun tempel in een feestelijk licht. Dat licht in de tempel is voor de gelovige Israëliet het symbool van de vuurzuil, het licht dat hun voorouders in de nacht is voorgegaan op hun reis door de woestijn. Die vuurzuil, dat Licht in de duisternis is ... God Zélf. Hij wijst het volk van de Israëlieten de weg naar het land dat Hij hen heeft beloofd. Hij is het Licht dat hen voorgaat!

Dat is vele generaties terug. De mensen in de tijd van Jezus denken: *'Onze tempel, dat is de plaats waar God nú woont. Hier moeten de mensen naar toe komen om God – het Licht - te ontmoeten. Onze tempel ... dat is het Licht voor de wereld!'* Begrijp je nu hoe woedend de geestelijke leiders van Israël op die rabbi uit Nazaret zijn? Juist op déze plek, de plek waar de kandelaars en de vuren zijn aangestoken, zegt Jezus: *"Ík ben het Licht voor de wereld. Wie Mij volgt loopt nooit meer in de duisternis, maar heeft het Licht dat Leven geeft."* Of met andere woorden: *'Zoals God in de woestijn het Licht was voor het volk van Israël, zo ben Ik nu het Licht dat Leven geeft aan iedereen.'*

'Wie denkt Hij wel Wie Hij is?' De Farizeeën en de andere geestelijke leiders kunnen die rabbi uit Nazaret niet uitstaan. Al hun heilige huisjes gooit Hij omver. Hun haat wordt met de dag groter. Uiteindelijk zullen ze Hem monddood maken. Ze zullen zijn Licht voorgoed doven! *'Weg met Hem!'* Lang zal het niet meer duren. Jezus wéét wat er gaat gebeuren. Zijn leerlingen zullen op de vlucht slaan. Ze zullen hun Meester in de steek laten. Niet alleen Híj ... maar ook zij zullen door hun volksgenoten gehaat en vervolgd worden. Al kunnen ze zich dat

nu nog niet voorstellen, het is slechts een kwestie van tijd. Het afscheid komt steeds dichterbij. Nog maar drie dagen, dan is het Goede Vrijdag! *'Moed houden!' 'Volhouden!'*
"Jullie zullen het zwaar te verduren krijgen in de wereld, maar houdt moed: Ik heb de wereld overwonnen."

En na deze woorden gaat Jezus in gebed. Het is het meest bijzondere gebed dat in de Bijbel is opgeschreven. Het is een gebed van Jezus met zijn Vader in de hemel. Het einde nadert. Jezus heeft zijn opdracht om het Licht in de wereld te brengen ... volbracht. Hij heeft op aarde de grootheid van God aan de mensen laten zien: Denk aan zijn woorden; denk aan zijn wonderen, zijn genezingen. Hij heeft de mensen de weg terug naar God gewezen. En nu vraagt Hij zijn Vader om weer te mogen thuiskomen. Zijn leerlingen zullen straks zijn werk in deze wereld voortzetten. Zij zullen het Licht ... doorgeven! Want gelukkig, eindelijk is het 'licht' bij hen doorgebroken. Ze begrijpen nu ... dat alles wat rabbi Jezus hen heeft geleerd en wat Hij op aarde heeft gedaan ... van God komt. Nu geloven zij dat Jezus door God naar deze wereld is gezonden: *'Hij is het Licht voor de wereld.'*

Het is best wel opvallend hoe vaak Johannes het in zijn evangelie over 'de wereld' heeft. Je moet weten dat voor Johannes 'de wereld' gelijk is aan het 'rijk van de duisternis', 'het Koninkrijk van Satan.' Het is de wereld waarin mensen leven zonder God. De wereld waarin het donker en duister is. Waar de zonde het voor het zeggen heeft.

In die wereld, die God-vijandige en donkere wereld, is Jezus gekomen. Hij is de strijd aangegaan met de heerser van deze wereld: de duivel, Satan. Hij heeft uiteindelijk het rijk van de duisternis verslagen. Dat wordt ook duidelijk als op Goede Vrijdag na een drie uur durende angstaanjagende duisternis God zijn Licht weer op aarde laat schijnen.

Wie een volgeling van Jezus wil zijn kan deze wereld niet ontlopen. Wie echter in Jezus gelooft, wie in Jezus God de Vader heeft leren kennen, wandelt niet langer meer in het donker, in de woestijn van het leven. Jezus, het Licht wijst je de weg naar het land van Gods beloften. Het land waar het Licht ... Leven is!

Woensdag

Ik ben ... de goede Herder

Schriftlezing: Johannes 18:1-11

Onbetrouwbaar. Herders zijn ... onbetrouwbaar. Zo denken de mensen in de tijd van Jezus. Hun fantasievolle verhalen worden niet geloofd. Voor de rechtbank worden ze als getuigen geweigerd. En als de schaapskudde waar ze verantwoordelijk voor zijn door dieven of wilde dieren wordt bedreigd ... zetten ze het op een lopen. Ze vluchten weg om hun eigen hachje te redden. Onbetrouwbaar, dat zijn ze.

Maar dan rabbi Jezus van Nazaret. "*Ik ben de goede Herder*", horen we Hem zeggen.

Zojuist heeft Hij op Sabbat een man genezen. Vanaf zijn geboorte is hij blind. Hij is Jezus in het voorbijgaan opgevallen. Met wat speeksel maakt Jezus modder, strijkt het op de ogen van de blinde en stuurt Hem naar het badhuis van Siloam om zich te wassen. Daar gebeurt het wonder ... de man kan weer zien!

De Farizeeën en andere geestelijke leiders zijn woest: *'Wat denkt die rabbi uit Nazaret wel, Hij is net zo zondig als die blinde man. Op Sabbat de wet van God overtreden?'*

Als de genezen man hen ook nog vertelt dat - in zijn ogen - Jezus een profeet is die van God gekomen is ... is het hek helemaal van de dam. Ze jagen hem weg. Hij wordt uit hun synagoge gezet. Wanneer Jezus dat hoort ... zoekt Hij de man op. Die valt op zijn knieën voor Jezus neer en zegt: "*Ik geloof Heer.*" Ook bij hem is het 'licht' opgegaan, zijn ogen en zijn hart zijn geopend: Jezus is de Mensenzoon. In hem is Gods werk zichtbaar geworden!

En dan begint rabbi Jezus over schapen en herders. Zijn woorden zijn een aanklacht aan het adres van de Farizeeën en andere geestelijke leiders van het volk van Israël. Ze herinneren aan de woorden van de profeten van het Oude Testament.

God is boos, omdat de geestelijke leiders van Israël, de herders van Israël, ... alleen maar voor zichzelf zorgen en niet voor de mensen die als schapen aan hun zorg zijn toevertrouwd. God belooft het volk daarom een andere Herder: de goede Herder! *'Ik ben die goede Herder', zegt Jezus. 'Ik ben de goede Herder die zijn schapen kent. De schapen kennen Mij.'* De goede Herder zet

zijn leven in voor de schapen. Niet als een 'huurling' die vlucht als er een wolf komt, want de schapen zijn toch niet van hem. De goede Herder beschermt zijn kudde, zet zijn leven in. Hij gaat het gevecht met de wolf aan die probeert om de schapen uiteen te jagen. Zoveel liefde heeft de goede Herder voor zijn schapen. Ze gaan Hem ter harte. Hij kent ze immers allemaal bij hun naam!

Dat laat rabbi Jezus zien in Getsemane, de tuin van de olijven, aan de overkant van het Kidrondal. Het is voor Jezus en zijn leerlingen een bekende plek. Vaak zijn ze hier naar toegegaan om de drukte van de stad Jeruzalem te ontvluchten. Voor Jezus is het ook een plek om met God zijn Vader te spreken.

Opvallend detail: Heel het gebeuren speelt zich af in de nacht. In de nacht gebeuren wel meer dingen die het daglicht niet kunnen verdragen. De nacht, dat is het moment van dieven en rovers. In de nacht klimmen zij over de muur van de schaapskooi om een lam of een schaap te stelen, te slachten en te vernietigen. In de nacht heerst het rijk van de duisternis.

In de nacht is een arrestatieteam bestaande uit Romeinse soldaten en Joodse gerechtsdienaren ... op zoek naar die rabbi uit Nazaret. Judas, de zoon van Simon uit Kariot, één van Jezus leerlingen ... is hun gids. Ze zijn gewapend met stokken, speren en zwaarden. Voorzien van fakkels en lantaarns.

"Wie zoeken jullie?" - "Jezus uit Nazaret." - "Ik ben het."

Tot twee keer toe klinken deze woorden in Getsemane: *"Ik ben het."* Geladen woorden. Onthutst deinzen de soldaten en dienaren achteruit en vallen op de grond. Tegenover de 'Ik ben' kan immers niemand op zijn benen blijven staan.

Duidelijk laat Jezus zijn vijanden voelen: *'Jullie kunnen niets tegen Mij beginnen als Ik het niet wil. Met al jullie overmacht en wapens staan jullie machteloos tegenover Mij. Maar als het jullie om Mij te doen is, laat mijn leerlingen dan gaan.'*

Zo springt de goede Herder voor zijn schapen in de bres. Wat er gaat gebeuren, moet zich alleen aan Hem voltrekken. Petrus doet nog een verwoede poging om zijn Meester te beschermen. Tevergeefs. De goede Herder laat zich – uit liefde voor zijn schapen – arresteren. Hij offert Zich voor hen op. Hij geeft voor ons zijn leven!

Donderdag

Ik ben ... het Brood dat Leven geeft

Schriftlezing: Johannes 18:12-14 en 19-24

Jaloers. Stik jaloers zijn ze, Annas en Kajafas, de geestelijke leiders van het volk van Israël. Ze begrijpen niet waarom Jezus, die rabbi uit Galilea, zoveel mensen trekt. Waar Hij ook komt ... aan belangstelling geen gebrek. In de synagogen, zelfs in de galerijen van hún tempel ziet het zwart van de mensen als rabbi Jezus spreekt. *'Wie is Hij toch? Wie is Jezus?'*

In en buiten de synagoge van Kafarnaüm is het overvol. Al vroeg zijn de mensen op zoek naar rabbi Jezus. Gisteren – zo moet je weten – heeft Hij een wonder verricht. Met maar vijf broden en twee vissen heeft Hij maar liefst vijfduizend mensen te eten gegeven. En er is meer dan genoeg. Wat een overvloed als rabbi Jezus het brood breekt en de vis laat uitdelen.

De mensen hopen vandaag weer op een brood-wonder.

Uiteindelijk vinden ze Jezus in de synagoge van Kafarnaüm, de plaats waar Hij woont als Hij niet op reis is.

"Rabbi, wanneer bent U hier gekomen?" vragen ze Hem. Jezus geeft geen antwoord op hun vraag maar vertelt hen waarom ze Hem zoeken: *'Jullie willen weer een wonder zien. Jullie willen weer dat Ik jullie te eten geef. Maar jullie moeten geen moeite doen voor voedsel dat vergaat, maar voor voedsel dat niet vergaat en eeuwig leven geeft.'*

"Ik ben het brood dat leven geeft. Wie bij Mij komt zal geen honger meer hebben en wie in Mij gelooft zal nooit meer dorst hebben."

De mensen die naar rabbi Jezus zijn gekomen begrijpen er niets van. *'Brood dat leven geeft. Nooit meer honger, nooit meer dorst?'* En als Jezus Zichzelf ook nog het Brood noemt dat uit de hemel is gekomen en daarmee verwijst naar het manna dat hun voorouders gegeten hebben in de woestijn ... geloven ze Hem niet. *'Hij is toch de zoon van Jozef? Hoe kan Hij nu uit de hemel komen?'* Veel mensen zijn teleurgesteld nu Jezus vandaag geen wonder voor hen wil doen. Ze keren Hem de rug toe en gaan weer over tot de orde van de dag. Rabbi Jezus blijft achter met

slechts de twaalf leerlingen die Hij heeft uitgekozen. *"Willen jullie soms ook weggaan?"* vraagt Hij hen. *"Naar wie zouden we moeten gaan, Heer? U spreekt woorden die eeuwig Leven geven, en wij geloven en weten dat U de Heilige van God bent"*, is het antwoord van Petrus namens de leerlingen.

Petrus heeft begrepen wat Jezus bedoelt met het 'brood-woord': Jezus is het Brood dat God de Vader uit de hemel gegeven heeft. Wie in Hem, wie in zijn woorden gelooft zal nooit meer geestelijk honger hebben. Want Jezus' woorden geven Leven, eeuwig Leven. Een Leven met God, zoals eens in het paradijs. Het Brood dat Leven geeft tot je nemen ... dat is weten en geloven dat Jezus Degene is die door God naar deze aarde is gezonden. Hij is de Heilige. De Messias. De Redder.

Zouden Annas en Kajafas Jezus' woorden hebben begrepen? ... De beide hogepriesters zijn maar wat in hun nopjes. De Romeinse soldaten en hun eigen Joodse gerechtsdienaren hebben eindelijk die rabbi Jezus uit Nazaret gevangen kunnen nemen. Annas krijgt als eerste de gelegenheid om die zelfbenoemde rabbi uit Galilea te ondervragen. Achter de schermen is Annas de machtigste onder de geestelijke leiders van Jeruzalem. De ondervraging gaat over de leerlingen en over de leer van Jezus. Rabbi Jezus gaat er niet inhoudelijk op in. *"Vraag het toch aan de mensen die Mij gehoord hebben, zij weten wat Ik gezegd heb."* Een klap in gezicht, dat kan Jezus krijgen. En Annas heeft al gauw genoeg van Jezus. Hij stuurt hem door naar zijn schoonzoon Kajafas.

Kajafas is dat jaar de belangrijkste hogepriester. Wat hem betreft hoeft hij geen tijd meer te verspillen aan Jezus. Hij heeft het helemaal gehad met die onrust stokende rabbi uit Nazaret. Al eerder dit jaar had hij er geen doekjes om gewonden: *"Het is goed dat één man sterft voor het hele volk."*

Zo passen Annas en Kajafas in het plan van God de Vader. Zij, de geestelijke leiders van het volk van Israël ... zij zijn het die het doodvonnis over Jezus uitspreken: godslastering. *'Weg met Hem.'* Zo wordt Jezus die het Brood is dat Leven geeft ... verworpen, gebroken. Het Brood móet ook gebroken worden, zodat het Leven kan geven aan een ieder die het gebroken Brood ontvangt. *'Neemt, eet, gedenkt en gelooft, dat het Brood gegeven is, tot een volkomen verzoening van al onze zonden.'*

Vrijdag

Ik ben ... de ware Wijnstok

Schriftlezing: Johannes 19:28-37

Intens verdrietig en hopeloos verslagen, dat zijn ze. De leerlingen van rabbi Jezus. Drie jaar lang zijn ze met Hem opgetrokken. Drie jaar lang hebben ze zijn woorden gehoord en zijn wonderen gezien.

En nu zien ze - vanaf een veilige afstand - hoe Romeinse soldaten hun Meester met van die grote draadnagels aan een kruis vastspijkeren. Ze horen hoe die lachend en spottend zijn kleren onder elkaar verdobbelen.

Daar hangt Hij dan – in alle ontluistering ... hun Meester. Met een majoraantak en een spons gedrenkt in goedkope soldatenwijn proberen die gehate Romeinen zijn lijden nog wat te verzachten. Maar nadat rabbi Jezus er zijn kapotte lippen wat mee heeft laten bevochtigen ... horen en zien ze hoe zijn einde is gekomen: "*Het is volbracht!*"

Intens verdrietig en hopeloos verslagen, dat zijn ze, de leerlingen van rabbi Jezus.

'Weet je dat we gisteren samen nog de paasmaaltijd hebben gevierd? Het was een vreemde avond. Een avond vol verwarring en verdriet, dat wel. Een afscheidsavond.

En toen zijn we door het dal van de Kidron naar Getsemane gegaan, de tuin van de olijven.

Weet je nog dat toen we door de schemer van de oosterse nacht de poort van Jeruzalem hadden verlaten we goed uitzicht hadden op het tempelcomplex?

Er werd nog volop gewerkt door de priesters en de Levieten om alles schoon te maken voor de dag van vandaag.

We zagen hoe fakkels op het grote tempelplein hun schitterende glans ook wierpen op die reusachtige druiventros van puur goud, die tegen één van de muren van de tempel hangt.

En toen zei rabbi Jezus nog: "Ik ben de ware Wijnstok." - "Mijn Vader is de Wijnbouwer." - "Jullie zijn de ranken, die vrucht moeten dragen." ' Wat de Meester met die woorden bedoelt?

Je moet weten dat je het voorbeeld van een wijngaard en een wijnstok verschillende keren tegenkomt in het Oude Testament.

De wijngaard en de wijnstok ... dat zijn aanduidingen voor het volk van Israël. Psalm 80 – als voorbeeld: de HEER heeft een wijnstok overgeplant uit Egypte naar Kanaän. Hij heeft de bodem goed bewerkt en uiteindelijk is die wijnstok geweldig gegroeid. Of Jesaja 5. Hier wordt Israël vergeleken met een wijngaard met goede wijnstokken. De HEER verwacht dan ook een goede opbrengst, maar dat valt goed tegen. De wijngaard Israël levert alleen maar wilde druiven.

Met andere woorden: Israël is een onbetrouwbare wijnstok geworden. Een wijnstok die niet opbrengt wat je ervan mag verwachten. Uit het goede dat de Wijnbouwer heeft geplant komt slechts een teleurstellende oogst voort.

Kijk, tegen deze achtergrond van het volk van Israël als de wijnstok - gesymboliseerd in die prachtige gouden druiventros daar aan de muur van de tempel – heeft Jezus met goddelijk gezag gesproken: *"Ik ben de ware Wijnstok."* - *"Ik ben de Wijnstok die niet teleurstelt."* - *"Ik ben betrouwbaar."*

Nu hangt Hij daar op de Schedelplaats: de ware Wijnstok aan het kruis. Als een soldaat zijn lans in zijn zij steekt ... stroomt het vocht uit zijn lichaam: bloed en water.

Jezus' lichaam met zijn armen uitgestrekt ... verbindt als het ware de hemel met de aarde. Hij is de goede Vrucht die God aan de wereld heeft gegeven. Wat een liefdevolle zorg heeft de Wijnbouwer niet aan zijn wijngaard Israël besteed. Maar hun geestelijke leiders, de arbeiders in de wijngaard, hebben de ware Wijnstok verworpen, afgesneden, verplet.

Maar hoe moet het nu verder met Johannes en Jacobus, met Petrus en al die andere volgelingen van Jezus?

'Jullie moeten aan Mij verbonden blijven' had Jezus gezegd. *'Alleen als jullie aan Mij verbonden blijven ... kunnen jullie veel vrucht dragen.'*

Jezus' volgelingen moeten het goede werk aan de Wijngaard voortzetten. Straks zal de Heilige Geest over hen worden uitgestort. Die zal hen leiden en helpen, de juiste woorden in de mond leggen. Want het werk van God, de Wijnbouwer, op aarde moet doorgaan. Er moeten goede vruchten worden voortgebracht. Vruchten van geloof, hoop en liefde. Verbonden aan de ware Wijnstok Jezus mogen wij veel van die vruchten dragen.

Zaterdag

Ik ben ... de Deur voor de schapen

Schriftlezing: Johannes 19:38-42

Opgelucht zijn ze, de geestelijke leiders van het volk van Israël. Het gevaar is geweken. De Romeinse soldaten hebben die rabbi Jezus uit Nazaret op de Schedelplaats aan een kruis vastgespijkerd. Het is over en uit met Hem. Gestorven en begraven. Een oproer in hun heilige stad Jeruzalem is gelukkig uitgebleven. Opgelucht kunnen ze weer adem halen en overgaan tot de orde van het Paasfeest.

Maar al hebben de geestelijke leiders rabbi Jezus nu monddood gemaakt, zijn felle woorden blijven als een echo in hun harten naklinken: *‘Weet je het nog, Hij vergeleek ons met dieven en rovers die de schaapskooi van Israël zijn binnengedrongen. Om een lam of een schaap te roven, te slachten en te vernietigen. Hij verweet ons dat we alleen maar zouden denken aan ons eigen belang. De schapen zouden ons niet te harte gaan.’*

“Ik ben de deur voor de schapen” zei Jezus toen.

Wat bedoelt rabbi Jezus met deze woorden?

Je moet weten dat een schaapskooi in Jezus’ tijd niet zoveel voorstelt. De muren zijn gemaakt van op elkaar gestapelde stenen. Als het even kan daarbovenop een laag met takken vol dorens als een soort prikkeldraad.

De enige legale manier om een schaapskooi in en uit te gaan ... is door de nauwe opening ... waar slechts één schaap tegelijk door kan. In die opening waakt de nachtwaker met zijn knots binnen handbereik over de kudde.

“Ik ben de deur voor de schapen” zegt rabbi Jezus van Zichzelf. *“Wanneer iemand door Mij binnenkomt zal Hij gered worden; hij zal in en uit lopen en hij zal weidegrond vinden.”*

Jezus nodigt mensen, die naar zijn stem horen, uit ... om binnen te gaan in de veilige schaapskooi. Hier is vergeving en verzoening. Hier is eeuwig Leven.

Vanuit die veilige schaapskooi mag je ook weer uitgaan, de wereld in. De goede Herder brengt je naar grazige weidegrond. Daar waar je niets ontbreekt.

Maar de geestelijke leiders van het volk van Israël hebben de deur voor de schapen gedood. Ze hebben zijn lichaam achter een grote grafsteen weggestopt verzegeld met het grootzegel van de hogepriester. Een extra Romeinse beveiligingseenheid moet er voor zorgen dat er niemand in en uit het graf kan.

O ja, een zekere Josef uit Arimatea geeft nog blijk van zijn liefde voor Jezus. Josef is een geheime leerling van rabbi Jezus. Hij is een goed en rechtvaardig man, overtuigd van de onschuld van Jezus. Josef behoort tot de rijkste inwoners van Jeruzalem. Bovendien maakt hij deel uit van de Joodse raad. Hij is één van de 24 oudsten van het Sanhedrin. Zo heeft hij toegang tot de Romeinse prefect en kan hij doen wat niemand anders kan doen: Pontius Pilatus vragen ... om het lichaam van rabbi Jezus. Josef krijgt hulp van een bekende: Nicodemus, is zijn naam. Vol respect is hun manier van doen. Samen wikkelen zij het lichaam van rabbi Jezus in linnen doeken en geven ze Hem alsnog een Joodse begrafenis.

Veel tijd hebben ze niet. Als de zon ondergaat begint het Paasfeest. Dus leggen ze het lichaam van Jezus in een nieuw graf, niet ver van de Schedelplaats, de plek waar de Romeinse soldaten Hem gekruisigd hebben.

"Ik ben de Deur voor de schapen." Nou, het lijkt alsof die Deur voorgoed is gesloten. Het lijkt alsof voor de toegang tot de veilige schaapskooi voor altijd een grote grafsteen ligt. Geen toegang meer tot de vergeving en de verzoening. Geen doorgang meer tot het eeuwige leven.

Maar God zij dank ... gisteren was het Goede Vrijdag. Het voorhangsel, het gordijn in de tempel scheurt van boven naar beneden. Jezus' sterven aan het kruis opent voor ons de toegang tot God. En morgen is het Pasen. Vanuit de hemel grijpt God opnieuw in. De steen die het graf heeft afgesloten wordt opzij geschoven. De deur gaat wijd open voor allen die Jezus willen volgen. Hij immers is naar de aarde gekomen om zijn schapen het leven te geven in al zijn volheid (10:12).

'Geloof in Mij' wil dit 'Ik ben-woord' zeggen. 'Geloof in Mij en wat Ik voor je heb gedaan ... en je zult Leven. Er is geen grafsteen die Mij kan tegenhouden! Ik ben de Deur. Wie door Mij binnengaat zal leven. Eeuwig leven!'

Paaszondag

Ik ben ... de Opstanding en het Leven

Schriftlezing: Johannes 20:1-10

Ontredderd, uit het veld geslagen. Dat zijn ze, de leerlingen van Jezus. Van het Paasfeest in Jeruzalem hebben ze dit jaar niets meegekregen. Wat wil je ook, hun Meester is ... gekruisigd, gestorven en begraven.

O ja, sommigen van hen waren er nog bij toen een zekere Josef uit Arimatea en Nicodemus nog snel – voor het begin van de grote sabbat – het lichaam van rabbi Jezus in een graf hebben gelegd.

Maar toen waren de Joodse gerechtsdienaren gekomen om het graf te verzegelen. En een Romeinse beveiligingseenheid om het graf tegen grafrovers te beschermen.

Ontredderd, uit het veld geslagen, dat zijn ze de leerlingen van rabbi Jezus. Ze houden zich schuil. Uit angst. Uit schaamte?

Maar dan is het de eerste dag van de week. Maria uit Magdala weet niet hoe snel haar benen haar naar de graftuin moeten dragen. Het is nog donker. Wat is ze van plan? Wat wil ze bij het afgesloten graf doen? Ja, wat zoeken mensen ook vandaag nog op een begraafplaats? ... Herinneringen, rust, troost?

Maar wat een schrik. De steen is van de opening van het graf weggehaald. Het zegel van de hogepriester is verbroken en de Romeinse soldaten zijn spoorloos verdwenen. Dat moeten Petrus en Johannes weten!

En opeens is alles anders. Zo snel ze kunnen rennen de beide leerlingen naar de graftuin. Johannes is sneller dan Petrus. Dan draaien de rollen om: eerst is het Petrus, daarna is het ook Johannes die het graf ingaat. *"Hij zag het en geloofde. Want ze hadden de Schrift nog niet begrepen dat Hij uit de dood moest ontstaan."*

"Ik ben de Opstanding en het Leven" –had rabbi Jezus van Zichzelf gezegd. Denk maar terug aan Bethanië. Je weet het vast nog wel: Marta, Maria en Lazarus. Een klein gezin. Ze kunnen het goed met elkaar vinden. Ongetrouwd, alle drie. Volgelingen, vrienden van rabbi Jezus.

Maar dan valt er een diepe schaduw over dit gezin in dit dorpje onder de rook van Jeruzalem.

Lazarus wordt ziek, nog zieker en ... sterft. Marta en Maria sturen in allerijl nog een bericht naar rabbi Jezus: "*Heer, uw vriend is ziek.*" Ze vertrouwen er voor de volle honderd procent op dat Jezus direct zal komen als Hij dit weet. Of dat Hij – uit de verte – een woord van macht zal spreken, zoals dat al eens eerder gebeurd is bij iemand die ziek was.

Maar wat doet rabbi Jezus? Hij laat alleen zeggen dat Marta en Maria niet ongerust moeten zijn. Verder doet Hij voorlopig niets! Vreemd eigenlijk. Je zou toch anders van de Meester verwachten. Hij is zelfs niet op tijd voor de begrafenis. Pas drie dagen later komt Hij. Onbegrijpelijk!

Marta, overmand door verdriet, gooit het er uit: "*Als U hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn. Maar zelfs nu weet ik dat God U alles zal geven wat U vraagt.*"

Dan gaat rabbi Jezus spreken over de opstanding: '*Lazarus, je broer, zal opstaan.*' Marta valt Hem in de rede: '*Ja, dat weet ik wel!*' Dan is het net alsof Jezus zegt: '*Nee, Marta, dat weet je nog helemaal níet. Want Ík ben de opstanding en het leven.*'

En dan volgt een geweldige belofte: "*Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, en ieder die leeft en in Mij gelooft zal nooit sterven. Geloof je dat?*"

Zien en geloven, daar draait het in deze beide opstandings-geschiedenissen om. Lazarus en Jezus zijn beiden drie dagen in het graf. Na die drie dagen wordt Lazarus weer tot leven geroepen. Marta en Maria zien het en geloven!

En ook bij Johannes en Petrus gaan de ogen en hun harten open. Want Jezus móest – volgens de Schrift – op de derde dag opstaan uit de dood.

Maar Jezus' opstanding uit de dood is meer, veel meer dan die van Lazarus. Jezus stierf vrijwillig om voor ons het echte Leven te verwerven. Eeuwig Leven. Dat is een leven dat niet bij de grens van de dood ophoudt. Niet alleen voor Lazarus en al die andere volgelingen van Jezus. Ook voor ons is het Pasen geweest.

Wie zich aan Jezus toevertrouwt, wie in Hem gelooft ... zal leven, ook al moeten wij eens sterven. Jezus is ons daarin voorgegaan. Hij is, ook voor ons, de Opstanding en het Leven! "*Geloof je dat?*"